

NÁVOD

K

VYŘEZÁVÁNÍ ANGLICKOU PILKOU.

K POVZBUZENÍ DOMÁCÍ PILNOSTI

SEPSAL

ADOLF POTÚČEK,
učitel.

(S 9 vyobrazeními a 2 tabulkami se vzorky k vyřezávání.)

V PRAZE 1875.

Nákladem kněhkupectví Mikuláše a Knappa
v Karlíně.

Vyřezávání anglickou pilkou.

PŘEDMLUVA.

Jestli každý k zachování svých duševních i tělesných sil pravidelného střídání práce se zábavou šetřiti má, musí se zvláště duševní práci unavené mládeži popřáti nejen času k zotavení, nýbrž i práva, aby dle libosti času toho užila.

Mládež jen poněkud dobře vedená, baží jen po zaměstnání slušném a mezi takové můžeme všim právem pojmuti též vyřezávání anglickou pilkou. Kdo se s ním dost málo seznámí a nějaké zručnosti v tom nabude, oblíbí si je na vždy.

Jest u nás již dosti rozšířeno a nebude to snad dlouho trvati, že šustění anglické pilky, zvláště za dlouhých zimních večerů, v každé rodině ozívati se bude.

Ovšem nemůže každý hošík zaopatřiti si ani těch nejn nutnějších nástrojů, jakých se k tomu vyžaduje; tomu dalo by se ale snadno odpomoci, kdyby ctění představení neb příznivci mládeže k účelu tomu jednou pro vždy několik zlatých místní škole věnovali, aby všichni dospělejší žáci měli příležitost po školním vyučování vyřezávání anglickou pilkou se přiučiti.

Tímto zaměstnáním po škole prokázalo by se zvláště žákům přespolním pravého dobrodiní.

Mluvíme ze zkušenosti. Roku 1871 zůstávalo v mé třídě (III.) osmnáct žáků z okolních vesnic a vinic přes poledne. V létě trávili čas od jedenácti do dvou hodin pod širým nebem, nacházejíce tam dosti kratochvíle; v zimě však a za deštivého počasí svou přítomnost ve školní budově hlučně na jevo dávali.

Zavedením vyřezávání anglickou pilkou se chování jejich náhle změnilo. Místo nevázaného dovádění kreslili si vzorky a tříbili svůj vkus vyřezáváním rámečků, klecí, košíčků, škatul, zrcadel, her skládacích a t. p. s úchvatnou horlivostí. V krátkém čase okrášlili mnozí z nich stěny svého příbytku vlastními zdařilými výrobky a potěšili takovými dárky i své příbuzné.

Podobné zaměstnání mládeže napomáhá nejen k obratnosti ruky, bystření soudnosti a důmyslu vůbec, nýbrž probouzí i vlohy, které posud žádným předmětem školním řádného povšimnutí nedocházejí.

Kdyby věnoval obětavý učitel s počátku jen půl hodiny k vedení tohoto zábavného zaměstnání, bylby v krátkém čase radostně překvapen zdařilým výsledkem.

Později vykonají nejhodnější žáci sami potřebných k tomu příprav i dozorství nad ostatními. Nic není tak záslužného, jako když škola domovu náležitým zaměstnáním dítek přispěje. Mnohý mladík neprobdl by celé noci při duchamorném karbanu, nebylby se oddal tak snadno jiné náruživosti, kdyby byl záhy poznal a oblíbil si lepší prostředek k své zábavě. —

Bude mi potěšením, pakli má dobrá snaha dojde ohlasu u ctěných pánů vychovatelů mládeže a navedení toto usnadní praktické provedení její.

Nejnovější zprávy proslulých vychovávacích ústavů cizozemských potvrzují na základě nabyté své zkušenosti prospěšnost podobného vyučování mládeže; jest tedy doba nedaleká, že se zřízením školních dílen mládeži příležitost poskytne k nabytí tělesné zručnosti a k vy-

vinutí praktického smyslu, čímž se až podnes zanedbanému odvětví veřejného vychování zadost učiní.

Na světové výstavě vídeňské učiněn v tom směru u nás počátek. Ve vystavené tam vzorní škole rakouské byla jedna sňů výhradně věnována k zaměstnávání žáků ruční prací. V Liesingu u Vídně zřízena byla dle vzoru toho letos I. školní dílna v Rakousku.

Na Smíchově zaměstnávám v tom smyslu již třetí rok žáky ve zvláštní místnosti, slavnou městkou radou k tomu účelu mi propůjčené. Výrobky jejich došly na průmyslové výstavě v Praze (r. 1872) u znaleců zaslouženého uznání. *)

I. Nástroje a potřeby k vyřezávání anglickou pilkou.

Dle postupu při práci potřebují se následující věci:

1. tenká prkénka,
2. několik archů vzorků, arch papíru indigového,

*) Počátkem školního roku 1873 zavedeno bylo dle návrhu okresní školní rady na všech obecných i městských školách ve Vídni v VII. okresu vyučování ručním pracem ve školních hodinách a sice:

V I. třídě Kladení dřívěk.

„ II. třídě Pletení papíru.

„ III. třídě) Skládání papíru.

„ IV. třídě)

„ V. třídě) Spojování dřívěk hrachem v rozličná tělesa,

„ VI. třídě) kreslení sítí těles, vyrábění těles z lepenky.

„ VII. třídě) Modelování. (Na dívčích školách; vystřího-

„ VIII. třídě) vání papíru, vyřezávání obrazců na papíře,

„ VIII. třídě) výrobky z vlny.)

Pan Umlauf, městský radní ve Vídni, podal řádně odůvodněnou žádost na příslušné místo, aby co nejdříve podobné práce ruční na veškerých školách vídeňských zavedeny byly. Bližší popsání takového zaměstnání mládeže chystám do IV. sešitu her mládeže.

3. nebožízek a vrtadlo,
 4. dřevěný šroub,
 5. rámeček,
 6. několik tuctů pilek,
 7. pilníky a
 8. skelný papír.
- O každém zvlášť několik slov promluvíme.

1. P r k é n k a.

Nejpříhodnější druhy dřeva k vyřezávání anglickou pilkou jsou tyto: javor, klen, mahagoni, ořech, olše, lípa, dub, buk, hrušeň, osyka, moruše a jasan.

K menším výrobkům, které se mají v přirozené barvě nechati, volme dřevo bílé, které se i snadněji řeže. Měkčí dřevo doporučuji začátečníkům, tvrdší dřevo se překrásně vyřezává a hodí se spíše dovednějším řezbářům. Dle velikosti předmětu volí se též přiměřeně tlustší neb slabší prkénko; střední tloušťka obnáší 4 millimetry (2 čárky).

2. Vzorky a papír indigový.

Na požádání zašle každé kněhkupectví zásobu vzorků, lépe jest, když si takové dle svého přání sami vybrati můžeme.

V Mnichově vydává Mey a Widmayer obrázkový časopis „der Dilettant“, věnovaný výhradně vyřezávání anglickou pilkou. Týž vydal již také 336 archů vzorků k vyřezávání (po 2 groši).

K povzbuzení domácí pilnosti všech vrstev vychází zásoba krásných vzorků v Kodani pod názvem: „Vordisk Husflids Tidende, forlagt af institutet til Husflids fremme

i Kjöbenhavn.“ Pěknou sbírku vzorků vydal též M. Schäfer v Lipsku v 9 sešitech po 30 kr., pod názvem: „Der kleine Kunstdischler“.

Pro prvopočátečné cvičení se ve vyřezávání sestavil a vydal jsem 60 hvězdiček (za 6 kr.) a 10 rámečků (za 6 kr.). K otiskování vzorků na prkno slouží arch indigového papíru, nejvydatnější jest barvy modré (stojí 12 kr.).

3. N e b o z e z.

K vrtání děr v měkkém dřevě užívá se tenkého nebozízku, k vrtání tvrdého dřeva vrtadla.

Nebozez.

Do vrtadla může se zasaditi dle potřeby slabší neb silnější želižko.

Několik želižek rozličné síly udělá nám každý hodinář. Při vrtání tlačíme levou rukou vrtadlo kolmě do prkna, pravou rukou uchopíme pohyblivý „ořech“ a střídavě dolů a nahorů jím pohybujeme.

4. Š r o u b.

K pohodlnému vyřezávání slouží dřevěný šroub, na jehož vrchní, úzkou plochu se připevní prkénko, opatřené trojhrobným výřezem. Ke stolu přišroubuje se tak, že výřez vpřed vyčnívá, aby pravá ruka mohla pod ním volně pilkou vládnouti.

Chceme-li výloh za šroub ušetřiti, přibijeme prkénko s výřezem jednoduše na vodorovnou plochu starého stolku.

5. R á m e c.

Rámce jsou buď železné neb dřevěné. Čím hlubší jest oblouk, t. j. čím větší jest vzdálenost mezi pilkou a hřebtem rámce, tím rozsáhlejší prkénko dá se jím vyřezávat. Z té příčiny vybíráme při koupi vždy ten nejdelší, neboť slouží takový nejen k vyřezávání menších výrobků, nýbrž i k větším pracím dostačí.

Rámec.

6. P i l k y.

Anglických pilek rozeznáváme dle síly více než dvanáct čísel. Od nejjemnějších pilek čísl. 000 přibývá postupně síly čís. 00, 0, 1, 2, 3. . . a t. d. až k nejhrubším č. 12.

Pilka.

Začátečník nejlépe učiní, když začne vyřezávat číslem 4. Až si na kolmé vedení pilky zvykne, vezme si jemnější druh pilek (č. 3.); tak poznenáhla každou dobře zacházeti dovede, aniž by jich mnoho potřhal. Při čís. 2. neb 1. může setrvať. Při napínání pilky v rámec třeba dohlednouti, aby zoubky pilky vždy dolů směřovaly.

7. P i l n í k y.

K opravení hotových výrobků užívá se pilníků. Nejpotřebnější jest plochý, oblý a trojhranný. Začátečník

Pilníky.

potřebuje jich častěji, dovedný řezbář zřídka aneb docela nic.

8. S k e l n ý p a p í r.

Není-li prkénko po obou stranách již ohoblované, musíme je skelným papírem (nebo pemzou) ošoupati, dříve než na ně vzorky nakreslíme. Čím hladší prkénko jest, tím úhlednější bude výrobek. K tomu účelu utrheme kousek skelného papíru hrubšího zrna a třeme ním prkno zpočátku podél líta, pak na příč; prach musí se po chvílkách odstraňovati a tupý papír čerstvým nahrazovati. Vyřezanou věc pak ještě jednou kouskem skelného papíru jemnějšího zrna přetřeme.

II. První příprava.

K prvnímu pokusu vyběhne menší prkénka, nejlépe z kysniček od doutníků, nakreslíme na ně tužkou dle pravítka čtverečky, na jiné několik trojúhelníků.

Těchto prvních výrobků mohou mladší bratři a sestřičky s prospěchem k skládání rozmanitých obrazců a k nazírání měřických tvarů užíti.

Každý si může též vyřezati prkénka k čínské a geometrické hře, z kterých se dá více než 500 obrazců složit. *) Jiné výkresy otisknou se dle vzorku na prkno následujícím způsobem: Prkénko dáme na stůl, na místo, kde si výkres máti přejeme, položíme modrý papír indigový a na tento vzorek. Nyní se oba archy na prkno napnou hlavatými břebíčky, aneb se pouze rukou přidrží, aby se nemohly pošinou. Nyní se všechny čáry výkresu končitým dřívkem neb koštěným držátkem na dřevo vytlačí, načež se oba archy sejmou.

Výkres bude na dřevě, ale též na spodní straně vzorku. Chceme-li tomu zabrániti, podložíme pod vzorek arch bílého, hedbávného papíru a budeme máti výtisk dvakrát.

K docílení třech výtisků položíme i na vzorek arch takového průsvitného papíru a místo, aby jsme dřívkem po výkresu táhli, budeme kresliti tvrdou tužkou dostatečně silně.

Abych se ani tím zdržovati nemusel, anthografoval jsem si nejpotřebnější vzorky a nechal jsem si jich několik set na hedbávný papír vytisknout. Takové se řídkým škrobem na prkénko přilepí. Po ukončeném vyřezání práce snadno se strhne pozůstalý papír. Tento způsob osvědčil se býti výhodným, zvláště při větším počtu žáků, anto je výkres mnohem zřetelnější a správnější nežli se otiskováním docíliti dá; výrobek zůstane zcela čistý, neboť jej nalepený papír po celý čas práce od ušpinění uchrání a zároveň mnoho času tak se ušetří.

Výkres může se též ze silného papíru dříve vyřezati a dle vyřezaného takového vzorku na prkénko, již vyleštěné, jehlicí přenášeti. Papír, který chceme vyřezati, položí se na sklo, a končitým, ostrým nožem pozorně práci tu vykonáme.

*) Arch obrazců k čínské hře stojí 6 kr.

„ „ k hře geometrické 6 kr.

III. Vyřezávání.

Po vykonané první přípravě navrtají se dírky do oněch částí výkresu, které se mají vyříznouti. Od rozsáhlosti takového výřezku závisí místo, kde se má vrtati, jakož i volba nebozízku. Nejmenší kousky navrtají se nejtenším nebozízkem neb vrtadlem uprostřed, anto tak výrobek žádné ujmy neutrpí a můžeme s každé strany s řezáním započítí.

Ve velkých výřezech dělají se otvory blíže některé čáry silným vrtáčkem.

Jsou-li potřebné dírky již všechny navrtány, sevřeme do rámce pilku nejprve dole, zoubky směrem dolů, potom opřevše rámec o stůl a o prsa, provlekneme pilku kterým koliv z navrtaných otvorů a sevřeme i vrchní konec její pevně do rámce. Pilka musí býti přiměřeně napnutá; je-li příliš volná, vyřezává se ní nerovně a obtížně; je-li příliš napnutá, praskne při nejskrovnějším záhybu. Pravý stupeň napnutosti docílí dělník poznenáhla svou zkušeností. Aby se šroubky nepřekroutily, musí se častěji olejem namazati. Celé prkénko položíme nyní na šroub neb jinou vodorovnou podložku tak, aby kousek k vyříznutí určený padl na trojhranný výřez podložky. Při přenášení běže se rámec do pravé a prkénko do levé ruky. Při vyřezávání ať jest pravý loket co možná blízko při těle a pilka ať se pohybuje v kolmém směru k ploše výkresu. Nyní musí se řezat přísně po čáře výkresu, dle jejíž směru se celým prkénkem, nikoliv pilkou zatáčí, až výřezek vypadne.

Při náhlých záhybech musí se při otáčení prkna obzvláště kolmě dolů a vzhůru rámcem pohybovati, aby se pilka nepřetrhla.

Vedením oblouku v neustále přísně kolmém směru ulehčuje se řezání a docílí se nejúhlednějších výrobků. Hrany vyřezaného obrazce nesmí nikdy šikmo, nýbrž

kolmo nad sebou ležeti, neb jen tenkrát vypadá práce jak na jedné, tak na druhé straně úplně stejně.

Po každém vyříznutí některého obrazce, podržíme znovu rámec mezi stolem a prsama, povolivše vrchním šroubkem vytáhneme pilku z otvoru a navlekeme ji do nejbližší dírký tím samým způsobem.

Nemůžeme-li někdy dále řezati, anto náš rámec nedostačuje, musíme se neustálým kolmým pohybováním rámce vyřezanou cestičkou vrátiti a jiným směrem začítí. Tomu se může předejítí upotřebením pilky na obou stranách zubaté. Takové vyrábí p. Kunz ve Vídni.

Části výkresu, které svobodně vyčnívají, musí se s větší obezřetností vyřezávati, aby se neulomily; staneli se tak přece někdy, musíme ulomený kousek přiklíziti a pak vyhlazením chybu zakrýti.

Zpočátku působí vyřezávání poněkud obtíže, kdo však pozorně první cvičení odbyde, nabude v krátkém čase žádoucí zručnosti.

Zběžné a nedbalé počínání si nevede nikdy k žádoucímu výsledku.

IV. Oprava vyřezané práce.

Když jsme výše naznačeným způsobem celý vzorek vyřezali, sloupneme papír pozůstalý, byl-li výkres nalepen a pilníkem opravíme, co jest nedostatečného. Každý musí však se snažiti, by se bez pilníků co nejdříve obešel. Dle povahy jednotlivých míst, volíme někde pilník oblý a jinde hranatý.

Při pilování držíme prkénko v ruce, aneb je kládeme na kraj stolu. Až všechny šikmé řezy odstraníme, křivky v správný směr uvedeme, a oko více žádných nesprávností ani na jedné ani na druhé straně neshledá, otřeme konečně celý výrobek po obou stranách jemným skelným papírem, aby nabyl příjemného vzhledu.

V. Skládání jednotlivých částí výrobku v celek.

Výrobky, sestávající z vícera jednotlivých částí složí se v celek klížením, hřebíčky, šroubky neb stěžejkou (charnier).

Práce ta je velmi rozmanitá a závisí od jakosti předmětů; nedá se tudíž žádných pravidel zde naznačiti. Zásadou dělníka musí vždy býti, aby co možná sám vše si vykonal, neb jen pak může si zásluhu pěkných výrobků zcela přisvojiti.

Cvičení dává umění. Začátečník nesmí se hned do složitých předmětů pouštět, nýbrž musí poznenáhla od lehčího k těžšímu postupovati, chce-li se najisto dodělati žádoucího výsledku. Pokud nepřekonal první obtíže vyřezávání, volí jen takové předměty, při kterých neobjevují se žádné nové obtíže, jako: rámečky, zrcadla, hvězdičky a p., později může vyráběti škatulky, jejichž hrany jsou kolmé a proto dají se snadno sklížití a sbíti; obtížnější jest sestavování košíčků, neboť musíme tu hrany v ostrém úhlu buď rašplí neb hoblíkem dříve sříznouti, než je sklízíme. Takovým postupem vpravíme se konečně snadno i v sestavení klecí, pouzder na visací hodiny a j. složitých předmětů.

Kdo umí dobře vyřezávati, může vyráběti též „hry trpělivosti.“ *) Obrázek, představující na př. nějaký výjev ze života dětského aneb znázorňující některou bajku, nalepí se na slabé prkénko a rozřeže se ve směru vlnitém na mnoho kousků. Z kousků těch složí se opět obrázek do pouzdra. —

Některé vzorky jsou tak zřízeny, že i vyřezaná místa tvoří pěkné ornamenty. Výrobky dle nich vyřezané podkládají se pak barevnou látkou.

*) Hotové hry trpělivosti v pouzdru po 40 kr.

Obrázky k nim po 10 kr.

Velmi vděčnou prací jsou výrobky vykládané. K takovým volíme výkresy s většmi výřezy bílé prkénko spojíme na př. s hnědým (klihem neb šroubký). Když se najednou vyřezají, oddělí se opět od sebe a bílé výřezky zaklíží se do prkénka hnědého a hnědé výřezky do prkénka bílého.

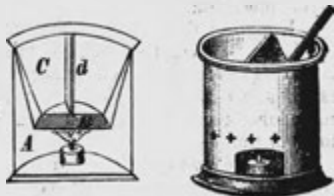
K l i h o v a r.

Mnozí vaří klich nevědouce ani, že jest to zcela zbytečné. V továrně, kde se vyrábí, ovšem se vaří, hotové tabulky, jaké do obchodu přicházejí, nemají toho více zapotřebí; mohou se den před potřebou hoditi do studené vody, aby nabubřily, pak se mírným teplem úplně rozpustí a může se hned klížit, když jest tekutina dosti horká.

Tímto způsobem rozhrátý klich ovšem snadno chytne, a musíme se obzvláště chrániti nechati v něm štětec; neboť by tak prudce chytil, že bychom jen držátko vytáhli, štětiny by však zůstaly v klichu.

Támto nepříjemnostem dá se předejiti užíváním přístroje, následujícím způsobem zřízeného. Celý přístroj sestává ze třech nádob (obr. A, P, C) a lampičky na olej.

A jest plechový válec, nahoře otevřený, dole u dna otvorem pro lampičku opatřený. B^B jest železná neb plechová nádoba pro vodu, mající 8½ centimetrů výšky, 6 centimetrů nahoře v průměru; horním svým okrajem přilehá na okraj prvního válce. C jest plechový kotlík pro klich, zavěšený

Klichovar. (Klichovar stojí 1 zl.)

rovněž svým širokým okrajem v nádobě předešlé. Výška tohoto kotlíčku obnáší 5 centimetrů, průměr nahore též 5 centimetrů, na dně jen 4 centimetry. Chceme-li mít současně řidký klič k natírání a hustší ke klížení, necháme si u klempíře tento přístroj ve větším rozměru zhotoviti a kotlíček pro klič rozdělí se stěnou *d* na dva díly. Stěna taková slouží zároveň k vytírání štětce, což se nikdy po stranách díti nemá.

Kotlík s klichem vyzdvihne se za drát mosazný, kterým k tomu účelu opatřen jest a do nádoby prostřední naleje se něco vody. Postavíme-li nyní pod to hořící lampičku, rozpustí se klič zahříváním vody a nedosáhne nikdy vyšší teploty nežli stupně vařící se vody.

K rozředění klichu můžeme nabrati horké vody ze zásoby, tak že se nemusí klič po přilítí vody znova zahřívati. Ohřátá voda tak drží teplotu klichu, že se může hodinu i dvě bez přestání klížit. Přístrojem tímto ušetří se nejméně třetina klichu.

VI. Leptání (moření, beizen), pokostování a leštění výrobků.

K docílení úhledného zevnějšku aneb k ochraně mnohých výrobků prospívá natírání jich barvou, leptání, pokostování, leštění.

Potřebné mořidlo zaopatříme si u řezbářů, truhlářů, neb u kupců, pokost u natěrače. Mořidlu, kterého se může za studena upotřebiti, dejme přednost, neboť se teplým mořidlem slabá prkénka zborští. Zborcené prkénko musí se tak dlouho v lisu neb pod tíží nechat, až vyschne a opět se narovná.

Postup při moření jest následující: Dřevo se měkkým štětcem neb houbou stejnoměrně potře, když mořidlo skoro již uschlo, pře se opět měkkým kartáčkem neb zaječí nožkou. Práce ta opakuje se tak dlouho, až docílíme lesku, jakého si přejeme. Chceme-li docílit

lesku voskového, třeme výrobek ještě ku konci ostrým kartáčem.

Lesku skleněného obdržíme, potřeme-li dřevo 2krát neb 3krát pokostem.

Krásné mořidlo mahagonové připravuje se následujícím způsobem:

1 lot rozřezaného kořenu alkama,

2 loty roztlučeního aloe a

2 loty roztlučené dračí krve se smísí, pak se do láhve, raplněné 1 librou líhu, nasype, měchýřem pováže a tak dlouho se tím v mírném teple klochtá, až se barvy smísí, načež se hotové mořidlo čistě překape. Dřevo se nejdříve kyselinou dusičnou leptá, potom se několikrát vyrobenou barvou natře a konečně lněným olejem vyleští.

Červené mořidlo udělá se, když se 4 části kampešky s 1 částí brasílského dřeva v 1 mázu vody smísí.

Na černé mořidlo bře se: odvar kampešky a černí železná, která povstane, nalejeme-li ocet na staré železo neb na železné piliny.

Na snědé: 1 díl kampešky a 2 díly žlutého dřeva. Když se bylo dřevo natřelo, omyje se slabým roztokem drasla. —

Výrobek, který se má leštiti, nesmí se v celek složit dříve než se každá částka jeho zvlášť nevyleštila. Polituru zaopatříme si buď od truhláře aneb si ji připravíme sami, když rozpustíme šelak v líhu. Jeden a půl lotu šelaku rozpustí se v jednom žejdlíku silného líhu.

Dřív než začneme leštit, namažeme dřevo lojem neb lněným olejem a vyhladíme pemzou. Z vlny, plsti, nejlépe však ze staré vlněné pokrývky uděláme cumel jako ořech velký (jestli předmět není větší čtverečné stopy), pustíme do něho asi tři kapky politury, zabalíme do starého plátna a třeme jím pak výrobek. Když hadřík vysychá, kápne se do vnitř opět politury. Když se začíná dřevo lesknout, pustíme při každém nalití politury též

malou kapku lněného oleje na dřevo. To se opakuje tak dlouho, až se v prkénku vše zrcadlí.

Rychlá a jednoduchá politura na černo, na žluto a na červeno.

Žlutý šelak rozpustí se v silném líhu. (2 loty šelaku do 1 žejdlíku líhu.) Prkno namázne se lojem a vyhladí se pemzou. Z kravských chlupů sbalí se mšič, jako ořech veliký, kápne se do něho politury a mimo to přidá se šňupec koptu; mšič zaobalí se do kousku starého plátna. Takovým cumlem potírá se prkno. Když již barva nepouští, kápne se do vnitř znovu politury, přidá se koptu a v natírání se pokračuje tak dlouho, až celý výrobek stejnoměrně začerněn jest. Nyní kápne se na cumel lněného oleje a když se po prkně rozestře, dokončí se leštění obyčejnou politurou.

Když místo koptu nasypeme na mšič, politurou zvlhčený, něco moučky z kurkumy, objeví se předmět v barvě žluté.

K docílení barvy červené nasype se na mšič moučky ze sandálového dřeva (Sandel-Mehl).

V obou posledních případech zachová se postup předešlý.

Střídavým natíráním jedné barvy vedle druhé, aneb smíšením moučky, možná rozličných proměn docíliti.

Poznámání. Sktíně se všem příslušenstvím k vyřezávání anglickou pilkou prodává po 5 zl. JOSEF TEPLÝ. Smíchov č. 247.

O B S A H.

	Strana
Předmluva	5
I. Nástroje a potřeby k vyřezávání anglickou pilkou	7
II. První příprava	11
III. Vyřezávání	13
IV. Oprava vyřezané práce	14
V. Skládání jednotlivých částí výrobku v celek	15
VI. Leptání, pokostování a leštění výrobků	17
Rychlá a jednoduchá politura na černo, na žluto a na červeno	19